

הפעין

בתוכן:

2	יציאה מבין המצרים / העורך
3	ברכה לכבוד הופעת הרב רוזינג בארץ הקודש / הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל
5	'מרחבים, מרחבים איותה נפשי' / הרב יוסף אביב"י
21	'מה נאכל בשנה השביעית' כששמיטה תהיה מצוה מהתורה? / הרב יהושע בן-מאיר
28	עוללות בעניין פולמוסי השמיטה / הרב איתם הנקין
	על פסק הלכה של רמח"ל ועל לימוד קבלה לרבים – תשובות חדשות מכת"י
40	ספר 'משפט שלום' לרבי יצחק פאציפיקו / פרופ' יעקב שמואל שפיגל
55	'דורשי רשומות', 'דורשי חמורות' ו'דורשי חלקות' / אריה אולמן
	הלכה ואקטואליה
	קביעה עובדתית של זמן צאת הכוכבים: מדידות פוטומטריות ותצפיות אנושיות /
62	דוד בן יעקב; הרב ד"ר דרור פיקסלר
	זיכרון להולכים
69	הזיו, ההוד וההדר – הספד על הרב אהרן ליכטנשטיין זצ"ל / הרב מאיר שלזינגר
	תגובות והערות
	מקור לכך שהעולה לשביעי עולה שוב למפטיר במצבים מסוימים / הרב פרץ לוי; בעניין
	חיבור פרשות השבוע והפרדתן בארץ ובחו"ל / פרופ' משה צפור; עוד על שו"ת מסרונים /
	הרב מרדכי ציון; מדוע לדומם את השמש בגבעון? / יוסף אברמסון; עוד על שיטת
	הרב הירש זצ"ל / דב שחור; בעניין הפירוש על פיוטי השבתות המיוחדות / אורי קלרמן;
	שיטת הרב דושינסקי בעניין חילול שבת לצורך פיקו"נ / הרב אוריאל בנר, הרב ד"ר רפאל
72	בנימין פוזן, וד"ר משה ארנוולד
	על ספרים וסופריהם
84	מהדורה חדשה של המחזור כמנהג בני רומה / ד"ר אברהם דוד
	מפת דרכים להכרעת ספקות בהלכה – על הספר 'טל חיים – כללי הוראה' /
89	הרב הראל דביר
97	נתקבלו במערכת / הרב יואל קטן
115	רשימת המאמרים בכרך נה (גיליונות 211–214)
II	תקציר המאמרים באנגלית

מכון שלמה אומן שע"י ישיבת שעלבים

בס"ד, תמוז תשע"ה • כרך נה, גליון ד [214]

מכון שלמה אומן
מכון מחקר תורני

יציאה מבין המצרים

בעל 'בני יששכר' מעיר ('אגרא דפרקא' רלז) שתקנו שפרשות חוקת ובלק תהינה בדרך כלל נפרדות ומטות-מסעי מחוברות (כמו השנה) משום "דיותר טוב שיקראו פרשת פינחס בימי בין המצרים, שבה מבואר חלוקת הארץ וכל המועדים, והיא בשורה טובה לישראל בימים הללו שעתידין לירש הארץ והימים האלה יהיו לששון ולשמחה ולמועדים טובים". ימי בין המצרים אינם אם כן רק ימי עצב המזכירים לנו את תפארתנו מימי קדם – אלא גם ימי בשורה לגאולה העתידה. בימים אלו העולם כולו הופך את פניו 'בשידור חי', אויבינו חרבים איש באחיו – וישראל עושה חיל בהרבה מאוד מובנים. אמנם אין איש עמנו שיודע איך יהיה עד שיהיה, אך קשה שלא לראות במו עינינו את יד ה' העושה כל אלו לטוב לנו. גם השינויים הפוליטיים האחרונים עשויים בעז"ה לחזק את הקשרים בין עובדי ה' לגווייהם בארץ ישראל, וכולנו תפילה שיתקיימו בנו דברי חז"ל (אבות ג, טו) "ובטוב העולם נידון – והכל לפי רוב המעשה".

בגיליון זה אנו מציינים את יום הזיכרון השמונים לפטירת מרן הראי"ה קוק זצ"ל, רואה האורות, בג' באלול הקרוב. נדפס כאן לראשונה מכתב מכת"ק בו הוא מקבל בחום פני רב ליטאי שעלה לארץ, ומתפרסמת פסקה מתוך ספר גדול שיעסוק בביאור קבלת הראי"ה; מתברר שבדומה למהר"ל גם הרב קוק כתב בשפה 'נסתרת' שבה הרובד העמוק כולו ספוג במשמעות קבלית, וטיפה אחת מעולם זה חושף כאן לפנינו חוקר הקבלה הידוע הרב יוסף אביב"י שליט"א. בהמשך מתפרסמים בירורים בענייני שמירת השמיטה בעבר ובעתיד, ופסק הלכה ייחודי ומעורר מחלוקת מאת הרמח"ל, שאותו דווקא אישר יריבו הגדול ר"י פאציפיקו אב"ד ונציה. עוד מתברר לנו שהביטוי 'דורשי חלקות', שנראה היה ככינוי גנאי של האיסיים כלפי חכמי הפרושים, יתכן שהוא תמים הרבה יותר, ושצאת הכוכבים הנראה לעינינו כעשרים דקות אחר השקיעה קרוב לוודאי שהוא-הוא צאת הכוכבים ההלכתי. הרב מאיר שלזינגר שליט"א, נשיא מכון שלמה אומן ולשעבר ראש ישיבת שעלבים, מספיד בגיליון זה את ידידו הגה"צ מורנו הרב אהרן ליכטנשטיין זצ"ל ראש ישיבת הר עציון, ולסיום נדפסו הערות והשלמות על דברים שנכתבו בגיליונות 'המעין' הקודמים, וסקירות איכותיות של ספרים תורניים חדשים מאת חכמים שונים.

בשורות טובות לכלל ולפרט!

העורך י"ק

המשתתפים בגליון זה:

הרב יוסף אביב"י, שערי חסד 4, ירושלים 9247104. koltoov@gmail.com
יוסף אברמסון, ת"ד 1103, בית אל 9062800. ycgolan15@gmail.com
ד"ר אריה אולמן, ת"ד 42, אלון שבות 9043300. aryeolman@gmail.com
ד"ר משה ארנוולד, כרמי צור 9040000. rutigillis@gmail.com
דוד בן יעקב, אהוד בן גרא 4/59, קרית גת 8203108. davidby8@gmail.com
הרב יהושע בן מאיר, הרב חיים ויטל 27, ירושלים 9547027. rybenmeir@gmail.com
הרב אוריאל בנר, חטיבת הנגב 1/1, שדרות 8705937. baneruri@gmail.com
הרב הראל דביר, ת"ד 581, יד בנימין 7681200. hareldvir21@gmail.com
ד"ר אברהם דוד, דרך חברון 89/4, ירושלים 9339011. davidabraham0@gmail.com
הרב איתם הנקין, נריה 7193700. eitamhenkin@gmail.com
הרב פרץ לוי, הקבלן 13/12, ירושלים 9387413. Haya.Levin@teva.co.il
הרב ד"ר רפאל בנימין פוזן, משגב לדך 15, ירושלים 9751533. raphael.posen@biu.ac.il
הרב ד"ר דרור פיקסלר, הפקולטה להנדסה, אוני' בר אילן, רמת גן 5290000. Dror.Fixler@biu.ac.il
הרב מרדכי ציון, נריה 7193700. toratravaviner@yahoo.com
פרופ' משה צפור, נפתלי בן-אפרים 10, רחובות 7621739. moshezi1934@gmail.com
הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, שעלבים 9978400. wso@shaalvim.co.il
אורי קלרמן, ת"ד 383, נוף אילון ב 9978500. uri_ke@bezeqint.net
דב שחור, נריה 7193700. dovi.shachor@gmail.com
הרב מאיר שלינגר, האר"י 7, ירושלים 9219201. meir-sh@neto.net.il
פרופ' יעקב ש' שפיגל, הרב נריה 5, פתח תקוה 4975205. Yaakov.Spiegel@biu.ac.il

'חמעיץ' – כתב עת היוצא לאור ע"י מכון שלמה אומן שע"י ישיבת שעלבים
מיסודו של 'מוסד יצחק ברויאר' שע"י פועלי אגודת ישראל
ישיבת שעלבים – פרסומים תורניים ע"ש הרב שאול ראטה שליט"א

מייסד (תשי"ג) ועורך: פרופ' מרדכי ב"ר יצחק ברויאר
עורך אחראי (תשכ"ד-תשס"ב): ר' יונה עמנואל
תנצב"ה

המערכת:

ד"ר שמעון בולג, ירושלים הרב שמעון שלמה גולדשמידט, אלון שבות
העורך: הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, קרית הישיבה, שעלבים 9978400
טל': 08-9276664; פקס: 9276664-1538; דואר אלקטרוני: wso@shaalvim.co.il
למינויים, וכן למינויים אלקטרוניים ללא תשלום, נא לפנות לעורך.

© כל הזכויות שמורות

נדפס בדפוס צור-אות, ירושלים